

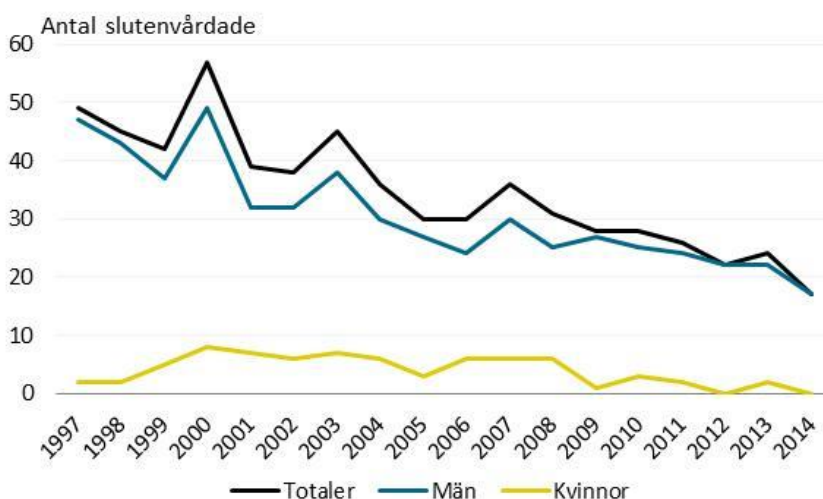
Olyckor med fyrverkerier

Varje år skadas cirka 100 personer så allvarligt av fyrverkerier att de behöver uppsöka en akutmottagning. Drygt tjugo av dessa har så allvarliga skador att de behöver läggas in på sjukhus för fortsatt vård. De vanligaste skadorna från fyrverkerier är bränn- och sårskador. Skador på händer och fingrar är vanliga liksom skador på huvudet, där framförallt ögonen är utsatta. Det är nästan lika vanligt att det är en åskådare som skadas som att det är den som avfyrar pjäsen.

Vanliga orsaker till olyckor med fyrverkerier är att pjäsen exploderar tidigare än man föreställt sig, att man leker eller experimenterar med fyrverkerier eller att man kastar eller fyrar av en pjäs utan att ha kontroll över vart den tar vägen och någon annan blir träffad. Man följer helt enkelt inte instruktionerna.

Skadorna minskar

Som framgår av nedanstående figur har antalet vårdade på sjukhus till följd av olyckor med fyrverkerier mer än halverats under perioden 1997 – 2014. I genomsnitt vårdas numera knappt 20 personer varje år på sjukhus till följd av olyckor med fyrverkerier.

Antal slutenvårdade 1997 – 2014 till följd av fyrverkeriolyckor efter kön. Källa: Patientregistret, Socialstyrelsen.

Kontakt

statistik@msb.se

Hur du själv kan förebygga olyckor

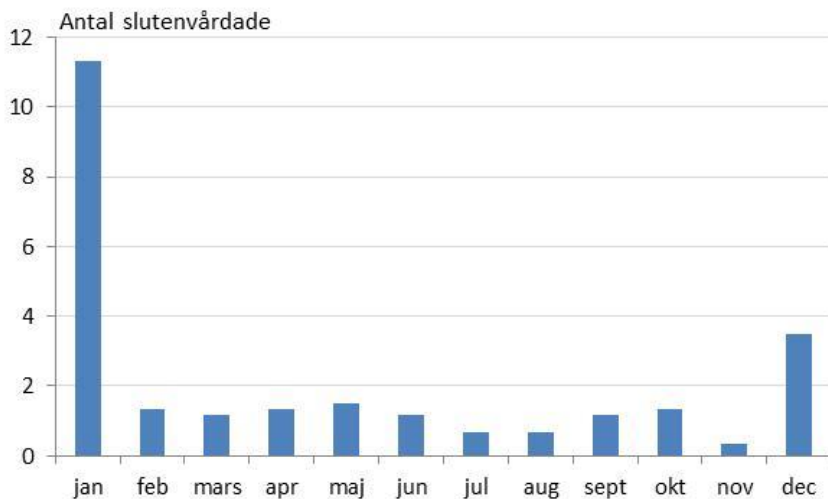
<http://DinSakerhet.se>

Källa

Patientregistret 1997-2014,
Dödsorsaksregistret 1997-2014,
Injury Data Base IDB Sverige 2007-
2013, Socialstyrelsen, MSB.
Insatsregistret, MSB.

Nyårshelgen är farligast

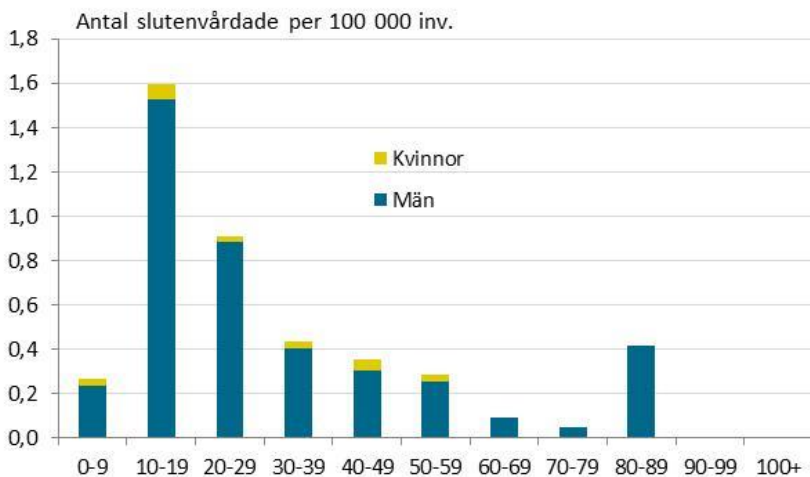
De flesta olyckorna sker i anslutning till nyårsfirandet. Se diagrammet på nästa sida.

Antal slutenvårdade per år till följd av fyrverkeriolyckor efter inskrivningsmånad. Medelvärden för 2009 till 2014. Källa: Patientregistret, Socialstyrelsen.

Pojkar och yngre män är överrepresenterade

Av dem som vårdas på sjukhus till följd av fyrverkeriolyckor är nästan 95 procent män och drygt 40 procent av dem är yngre än 18 år. Se vidare nedanstående diagram.

Antal sjukhusvårdade per 100 000 invånare 2009 till 2014 till följd av fyrverkeriolyckor efter åldersgrupp och kön.

Källa: Patientregistret, Socialstyrelsen.

De flesta
olyckorna sker i
anslutning till
nyårsfirande

Dödsstatistik

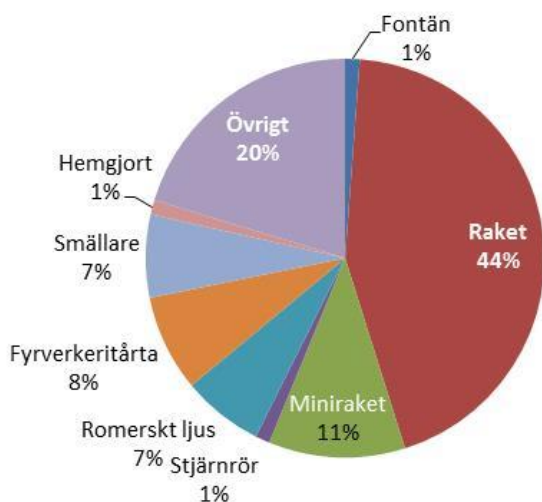
Under 1998 omkom två personer till följd av olyckor med fyrverkerier och ytterligare en under 2002, 2004, 2005 och 2008, alla män i åldersgruppen 17 till 27 år. År 2013 dog ytterligare en man i en fyrverkeriolycka.

Tendenser

Antalet slutenvårdade liksom antalet besök på akutmottagningar har halverats under de senaste 15 åren. Andelen män och pojkar ökar bland de skadade och medelåldern hos de skadade har ökat något.

Typ av fyrverkerier

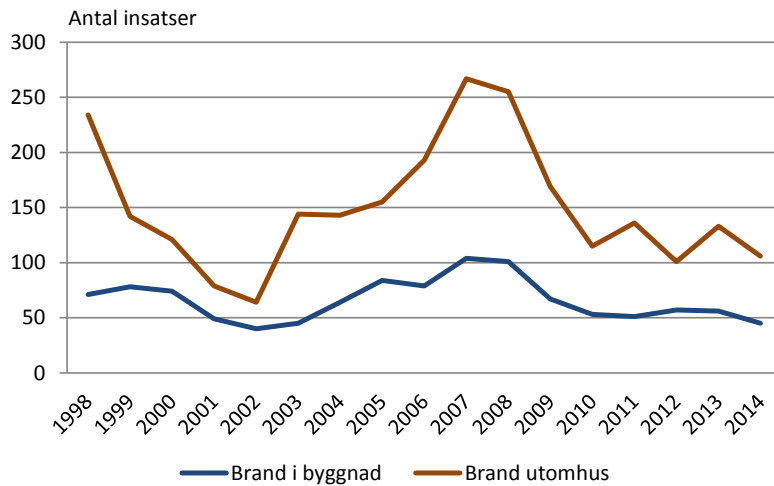
Den fyrverkeripjäsa som leder till flest skador är raketer följt av så kallade tårtor. Trots att smällare är förbjudna så ligger de fortfarande bakom sju procent av olyckorna.

Andel skadade i fyrverkeriolyckor som uppsökt en akutmottagning efter artikel som skadat dem. Källa: MSB 2010-2013.

Fyrverkerier orsaker också bränder

Det är långt från ovanligt att fyrverkerier förutom personskador också orsakar bränder. I nedanstående figur redovisas antalet insatser som de kommunala räddningstjänsterna gjort till både utomhus bränder, till exempel gräsbränder och bränder i byggander där fyrverkerier angetts som brandorsak.

Antal insatser av kommunal räddningstjänst till bränder orsakade av fyrverkerier 1998 till 2014. Källa: Insatsregistret, MSB.

Av figuren går det inte att utläsa om antalet sådana händelser ökar eller minskar.

Tänk på:

- Kontrollera att fyrverkeripjäsen inte är skadad. Lämna alltid tillbaka skadade pjäser där du köpte dem.
- Förbered ditt fyrverkeri i god tid.
- Var nykter. Alkohol och fyrverkerier hör inte ihop.
- Rigga upp pjäserna enligt bruksanvisningen.
- Håll aldrig en tänd fyrverkeripjäs i handen, om inte bruksanvisningen tillåter det.
- Luta dig aldrig över antänd fyrverkeripjäs.
- Håll dig på ett behörigt säkerhetsavstånd enligt bruksanvisningen och se till att dina åskådare också gör det.
- Vänta med att gå fram till en fyrverkeripjäs som inte fungerar. Försök aldrig tända igen, om inte bruksanvisningen tillåter det.
- Tänk på riskerna. Fyrverkeripjäser kan orsaka bränder eller andra skador.
- Visa hänsyn. Tänk på att både människor och djur kan bli skrämda av fyrverkerier.

Källa: MSB